

1 MIKSI NÄHDÄ VAIVAA?

Olin Manilan lentokentällä Filippiineillä matkalla kotiin Brisbaneen, loppuun uupuneena ja nääntyneenä jälleen yhden lähetysmatkan jälkeen. Menin naistenhuoneeseen ja kaivoin epätoivoisena kuluneen käsilaukkuni syvyyskiä. Yritin löytää jostain pohjan uumenista edes yhden paracetamol-tabletin helpottamaan jyskyttävää päänsärkyäni, ennen kuin minun olisi kiivettävä Qantasin lentokoneeseen seitsemän tunnin matkalleni kotiin. Manilan kuuma ja kostea ilmasto sekä pitkä ajomatka lentokentälle täyteen ahdetussa bussissa olivat jälleen kerran vaatineet veronsa ja sekoittaneet pääni räjähdyspisteeseen.

Kyseenalaistin vahvasti itseni ja motiivini, jotka olivat jälleen kerran vieneet minut tähän niin tuttuun paikkaan ja valitettavan tuttuun olotilaan. "Mitä ihmettä minä ylipäänsä teen täällä? Olenko ollenkaan normaali, kun työnnän itseni vapaaehtoisesti tilanteisiin, joissa ei ole mitään järkeä? Eikö olisikin paljon parempi olla Australiassa ja tehdä sitä, missä olen hyvä: kuvittaa kirjoja ja maalata niin kuin normaalit taiteilijat? Miten olinkaan päätenyt hylkäämään hyvän ammattini ja sen tuoman mukavan ja rauhallisen elämän, jossa kukaan tai mikään ei liikuttaisi minua... Minun täytyi olla jotenkin päästäni vialla, kun yli kuusikymppisenä tein tällaisia järjettömiä matkoja Filippiineille, hyppien saarelta saarelle ja kierrellen kuin kulkuri slummeissa ja kaatopaikoilla, ainaisen seurani muurahaiset, torakat, rotat ja sen sellaiset."

Katsoin itseäni peilistä. Näin kalpeat, uupuneet kasvot, ja mustien renkaiden kehystämät silmät tuijottamassa takaisin. Näytin todella pelottavalta! Ei ihme, että niin usein pienet lapset näyttivät pelästyneiltä nähdessään tämän

albiinon, ehkä elämänsä ensimmäisen valkoihoisen ihmisen. Erityisen suurta apua ei myöskään tainnut olla ihoa vaalentavasta saippuasta, jota olin vahingossa käyttänyt normaalin saippuan asemasta koko kuukauden mittaisen matkani ajan. Se oli vienyt viimeisetkin rippeet rusketuksesta, minkä suomalainen vaalea ihoni kykeni koskaan saamaan. Miten ihmeessä olisin voinut tietää, että ihmiset tässä maassa käyttivät sellaista?

Äkkiä pesuhuoneen ovi avautui häiriten ajatusteni kulkua. Sisään käveli nuori filippiiniläinen nainen, joka parkkeerasi itsensä peilin eteen ja ryhtyi parantelemaan meikkiään. Minun mielestäni kaikki filippiiniläiset naiset ovat hyvin kauniita, eikä tämäkään nainen ollut poikkeus. Hän silmäili minun suuntaani uteliaasti, haluten selvästi sanoa jotakin. Minä olin kuitenkin uponnut itsesäälin syövereihin, enkä halunnut käydä minkäänlaista kohteliasta keskustelua siinä tilanteessa. Filippiiniläiset rakastavat puhumista. He haluavat tietää kaiken kaikesta ja he ovat avoimia ja ystävällisiä. Heiltä myös puuttuu kokonaan suomalaisille niin tyypillinen ”minä ja minun oma yksityisytyteni” –mentaliteetti. Yleensä pidän kovasti heidän avoimuudestaan, mutta juuri nyt inhosin ajatustakin keskustelusta kenenkään kanssa.

Olin juuri lähdössä pesuhuoneesta, kun kuulin kysymyksen: ”Miksi olet **“OLETKO SINÄ TURISTI?”** Filippiineillä, oletko turisti?” ”No en, itse asiassa tämä on työmatka”, vastasin, toivoen heti, etten olisi sanonut sitä, mutta se vain lipsahti ulos suustani. Huomasin naisen ällistyneen ilmeen, sillä kukaan länsimaalainen ei normaalisti tule Filippiineille työtä tekemään.

”Työssä, millaista työtä sinä teet täällä?” Tämä oli jo suorastaan ärsyttävän kiusallista, sillä hänelle ei kuulunut tippaakaan, mitä tein tai en tehnyt siellä, sanoi suomalainen mieleni. Mutta ennen kuin ehdin hallita sanojani, olin jo kertonut hänelle lyhyen historiani Filippiineillä. Nämä ihmiset ovat niin viattomia ja avoimia, että on vaikea pitää mitään salassa heiltä.

Kerroin hänelle, että olen aloittanut kouluja monilla saarilla lapsille, joilla ei muuten ole mitään mahdollisuutta käydä koulua, koska he asuvat slummeissa, rannoilla, kaatopaikoilla... Me tarjoamme heille esikoulun, niin että heidät hyväksytään valtion koulusysteemiin. Kaikki nämä koulut ovat maksuttomia, ja me järjestämme näille lapsille terveystarkastuksia ja sadekausien aikana maksamme riisin jakelun heidän perheilleen.

Nainen tuijotti minua kiinteästi, meikkaaminen oli kokonaan unohtunut. Äkkiä, ilman ennakkoaroitusta, hän halasi minua ja sanoi itkunsekaisella äänellä: ”Voi, me todella tarvitsemme sinun kaltaisiiasi ihmisiä, ethän lakkaa tekemästä sitä mitä teet... sinulla on hyvä sydän, tarkoitan... voi, et tiedä,

miten paljon tuo kaikki merkitsee minulle, tarkoitan...” Hän soperteli jotakin, puristi käsilaukkuansa ja juoksi pois, kadoten odotushallin ihmisvilinään.

En osannut sanoa yhtään mitään. Seisoin vain ja tuijotin ovea, ällistyneenä hänen sanoistaan. Sitten keräilin käsimatkatavarani ja menin hänen perässään toivoen löytäväni hänet ja voivani kysellä vähän hänen omasta elämästään, mutta häntä ei näkynyt missään. Kiersin odotusaulan moneen kertaan yrittäen tavoittaa hänet, mutta nuori nainen oli kadonnut alati liikkuvan ihmispaljouden sekaan.

Mangyan-heimon lapsia

Nainen oli kuin taivaallinen lähetti rohkaisemassa minua juuri oikeaan aikaan. Hänen sanoillaan oli suuri vaikutus minuun. Älä ymmärrä minua väärin, minä rakastan sitä mitä teen ja nautin siitä suuresti. Mutta joskus vain pienet asiat hiipivät salaa sisään yksi kerrallaan ja onnistuvat vetämään mieleni matalaksi. Niissä tilanteissa kyseenalaistan oman järkevyyteni. En koskaan suunnitellut tekeväni mitään hyväntekeväisyystyötä, enkä aikonut työskennellä lasten parissa. Se nyt ei vain kerta kaikkiaan kuulunut minun urasuunnitelmiini. Tämä työ vain löysi ja valloitti minut täysin. Usein sanoin ystäväilleni, että laskeuduin vahingossa taivaallisella lentokoneella oikeaan paikkaan oikeaan aikaan, ja löysin päämääräni ja tehtäväni.

En ole melankolinen ihminen, en itke helposti enkä normaalisti välitä siitä, mitä ihmiset sanovat, mutta eräät sarkastiset sanat jokin aika sitten olivat jääneet mieleni perukoille ja haavoittaneet syvästi: ”Se, mitä sinä yrität tehdä, on ajan haaskausta. Yritätkö olla joku äiti Teresa ja pelastaa maailman? Jätä ne lapset rauhaan. Maailmassa on joka tapauksessa liian paljon ihmisiä, ja se on heidän oma vikansa. Anna heidän olla!”

Tämän tähden nuoren naisen sanat ja hänen äkillinen purkauksensa lentoaseman vessassa olivat minulle todellinen rohkaisu, lohduttava sana Jumalalta. Mutta ehkä haluaisit kuulla jotain siitä, miten alunperin päädyin Filippiineille tekemään tällaista työtä.